

РІК I.

ПАРИЖ, БЕРЕЗЕНЬ-КВІТЕНЬ 1939.

ЧИСЛО 2.

ВАТРА

ЖУРНАЛ УКРАЇНСЬКОГО ПЛАСТУ НА ЧУЖИНІ

Сузанівна

LE FEU DE CAMP

Revue non-périodique des Scouts Ukrainiens à l'étranger

M. Martyniak Alex, 18, rue de la Convention

Maison-Alfort (Seine) France

С К О Б

Сильно! Красно! Обережно! Быстро!

Ч. 2

Жовтень 1937 року

Париж

С. Черкасенко

НАД ВСЕ КОХАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ

Над все кохай свій рідний край
І молоде своє життя
Без дум, без жалю й каяття
За нього в грізний час віддай!

Над все прапор свій ушануй,
Над ним слова - "Народ і Край",
За нього сміло в бій ставай,
Не спи, юначе, а вартуй!

Над все ти свій народ люби
І сил юнацьких не жалій,
За нього працю й розум свій
Віддай без жалю, без журби.

ДО НОВИХ ПЛАСТУНІВ

Вас ще дуже мало, тих, що, після табору в Шалеті, стали вже пластунами, тих, що вже перейшли до рядів, у яких ще дитячими руками, але вже свідомо будуть далі нести свій пластовий прапор.

Вас ще дуже мало. Але ви - пробоевики.

Маси української емігрантської молоді Пласт ще майже не торкнувся. І це на вас лежить завдання так тримати, так нести пластовий прапор, щоб його побачили всі, щоб усі прийшли до нього і щоб коло вашої малої громади під тим прапором усі разом станули.

Для того треба багато працювати над самими собою, щоб могли стати прикладом іншим. І ви в тій вашій пластовій праці не відмовите Україні. Ваші гурткові збори, на яких ви будете вдосконалюватися, будуть як найчастіші. А пластові умілости, яких ви досягнете, - як найчисельніші.

На веших пластових прапорах горить ясними буквами одне слово: У к р а ї н а. Україна вільна, велика, могутня, багата і славна. Україна, в якій щасливий український народ житиме й розглядатиметься "як хазяїн домовитий по своїй хаті і по своїм полі".

Щоб дійти до такої України треба нам покласти ще багато труду і багато жертв. Але у нас є головне, щоб дійти до

тієї мети - її свідомість і непереможне бажання її досягти. Ви знаєте, куди ви йдете за вашими провідниками, і самі з неухильною силою юнацької душі, що стремить у надхмарні висоти і вперед, самі хочете сильно, красно, обережно й бистро все вперед нести той ваш прапор, на якому огненими буквами горить слово: **Б а т ь к і в щ и н а.**

Так до праці і дружно вперед до слави Україні! До вашої мети ви дійдете!

Скоб!

Инж. Семен НЕЧАЙ

Пластовий Референт
при Генеральній Раді Союзу Українських
Емігрантських Організацій у Франції

ТАБОР У ШАЛЕТІ

Перший український пластовий табір у Франції відбувся цього року в Шалеті з 18 серпня по 19 вересня включно. Табор цей, влаштований Пластовою Референтурою, уможливила провести Українська Громада в Шалеті. Розташовано було табір на громадському ґрунті.

Участь у таборі брало 56 дітей, але не всі з них таборували регулярно, а деякі були в таборі лише один день. Велика більшість дітей - молодшого віку. Групу старших склали 7 хлопців і 13 дівчат. Були всі вони з Шалету, Парижу й Ліону.

На коменданта табору запрошено було п. С. Сірополка з Праги, який провів табір з великим успіхом. Провідником молодших у таборі був учитель шалетської української школи п. Семмо.

По середині площі, на якій табір відбувався, вкопано було високу десятиметрову щоглу для українського прапора. Щоранку

підіймався і що-вечера спускався гарний таборовий прапор з урочистою церемонією. Пластунки й пластунки вишивувалися, ставали "на струнко" і прапор підіймався або спускався під спів пластового гімну. Це незабутні хвилини. І спомин про те, як славно ця урочистість у таборі відбувалася, надовго залишиться в пам'яті його молодих учасників і учасниць.

Скоро пролетів час, і коли прийшла пора табор закривати - нікому не хотілося його кінчати; ні молоді, ні старшим.

Два останніх дні перед закінченням табору відбувався перший пластовий іспит старшим хлопцям і дівчатам. Успішно той іспит зробили 7 хлопців і 7 дівчат, із них І хлопець з Ліону, решта - з Шалету. Таким чином у Франції стало тепер 14 нових молодших пластунів і пластунок. Це:

1. БАКУМ Валентин
2. БАКУМ Володимир
3. БЕНДЮКІВ Андрій
4. ЕКЧИНСЬКИЙ Дмитро
5. МАНДРИКА Ролан
6. ПРИЛУЦЬКИЙ Петро
7. СОПІЛЬНИК Петро

8. ВАЖАЮК Антоніна
9. ГАЦ Стефа
10. ЕКЧИНСЬКА Олена
11. КОВАЛЬЧАК Агафія
12. ЛУЧКА Анна
13. РИКОВА Марія
14. СОПІЛЬНИК Наталка

19 вересня ввечері останній раз було спущено таборовий прапор. Того-ж вечера було зроблено в таборі ватру, на яку запрошено було все місцеве українське громадянство. На визначену годину зібралося багато людей. Були й чужі люди.

Перед тим, як ватру запалити інж. С. Нечай промовив до громадянства про велике значіння пластового свята того вечера, коли майже на всіх українських землях Пласт український не може існувати і коли тепер на чужині мали скласти пластову обітницю чотирнадцять нових пластунів і пластунок. Потім ватру було запалено. Запалити її комендант табору С. Сірополко викликав двох наймолодших воєнчат - Володимира Безноська і Романа Марущака.

Коли ватра загорілася, пан комендант відібрав од нових пластунів і пластунок пластову обітницю, яку вони дуже урочисто склали перед розвинутим українським прапором, стоячи "на струнко", такими словами:

" Словом честі обіцяю, що буду виконувати свої обов'язки перед Богом, Батьківщиною та Українським Народом,

" поєсякчасно всім допомагати і

" коритися пластовим законам ".

Після того інж. С. Нецай із словом звернувся і до пласту-нів, зазначаючи, що стають вони на шлях праці й служби Україні, на шлях здобуття слави для неї, та бажаючи на цьому шляху доброї виконання кожним із них своїх обов'язків супроти України, Українського Народу і Пласту.

Далі промовив до пластунів голова Шкільної Ради у Франції п. полк. П. Вержбицький, зазначаючи заслугу учителів та коменданта табору в організації Пласту та підкреслюючи важність хвилини, коли пластуни вступають тепер до свідомого українського життя й пригортають таким чином із себе молоду зміну своїм батькам.

Церемонія обітниці закінчилась постановою пластунів і пластунок вислати такий лист-заклик до всієї підростаючої молоді на еміграції:

" Пластуни й пластунки, що відбули табор у Шалеті у Франції, вітають всіх українських юнаків і юначок на еміграції та закликають їх до українського пластового гурту. Пласт чекає на вас. Скоб! "

Ватра розгорається великим полум'ям та освітлює далеко навколо площу й дерева. Люди придивляються до незвичайного ще в наших еміграційних умовах свята українських дітей, які тако-ж стають у свої дитячі лави в рядах організованого в боротьбі за свою свободу українського народу.

Ватра розгорається і вогонь її відбивається на щасливих обличчях молоді, яка свідомо того, що за урочиста для них хвилина саме відбувається. І від цієї свідомости у пластунів і пластунок трепеше серце. Стають вони членами лицарської організації, що завданням і метою собі ставить службу і працю Україні для її величі і для її слави.

Ідуть потім при ватрі виступи пластуни і пластунок у співах і танцях. Спочатку хлопці добре затанцювали аркана навколо вогню - Валентин Бакум, Володимир Бакум, Ролан Мандрика, Андрій Бендюків, Микола Максименко, Петро Сопільник, Олександр Музика. Потім усі разом гарно заспівали "Цвіт України і краса..." та "О, Україно, о, рідна Ненько...", після чого Петро Прилуцький майстерно затанцював чумака в чумацькому вбранні. Як аркан, так і чумак та пісні зібрали у всіх присутніх захоплені оплески. Задоволення батьків було дуже велике.

Потім під спів "Ой, там на горі січ іде..." ті-ж хлопці, що танцювали аркана, та ще Петро Прилуцький і Дмитро Екчинський зробили вправи руками, ходячи навколо ватри, закінчивши їх гопаком. А далі хлопці й дівчата разом затанцювали гарний гопак колом - хлопці в пластовому вбранні, а дівчата в гарних українських одягах. В першій парі йшли Поля Науменко і Зоя Могилівська, перебрана за хлопця, потім Марія Войко та Андрій Бендюків, Антоніна Важаюк та Петро Сопільник, Стефа Гац та Володимир Бакум, Анна Лучка та Ролан Мандрика, Олена Екчинська та Валентин Бакум, Мура Рикова та Христина Михальчишина, перебрана за хлопця, Ольга Царевич та Петро Прилуцький. Танцювали всі пари дуже добре та зібрали заслужену похвалу присутніх як гостей, так і товаришів.

Ще потім Христина Михальчишина та Петро Прилуцький з великим успіхом затанцювали подільського козака. На закінчення свята всі пластуни разом, підтримані присутніми дорослими, заспівали "Ще не вмерла Україна" - і ватру було закінчено.

Табір закінчився, але залишив по собі в молодих душах незабутні враження. Розходилися пластуни щасливими, а батьки - задоволеними з своїх дітей.

Ціле своє життя будуть пам'ятати молоді пластуни це перше пластове свято. І все будуть хотіти щороку провести кілька тижнів у пластовому таборі, щоб міцніше скріпити свою душу для високих юнацьких влетів в таборових вправах та при пластовій ватрі.

ПЛАСТОВІ ЗАКОНИ

1. Пластун/ка/ вірний/а/ син/донька/ своєї Батьківщини - України та свого Народу; вірний/а/ своїм батькам, своїм провідникам та своїм підлеглим.
2. Пластун/ка/ завжди говорить правду.

3. Пластун/ка/ радо всім допомагає і старається щодня зробити добрий вчинок.
4. Пластун/ка/ приятель/ка/ всіх людей доброї волі та братом/сестрою/ кожного/кожної/ пластуна/ки/.
5. Пластун/ка/ поводитьсь чемно і по-лицарському.
6. Пластун/ка/ любить природу, охороняє її та є приятелем звірят і рослин.
7. Пластун/ка/ накази своїх батьків і пластових провідників виконує без заперечення.
8. Пластун/ка/ завжди веселий/весела/ та усміхнений/на/.
9. Пластун/ка/ ощадний/на/.
10. Пластун/ка/ чистий/а/ в думках, мові, вчинках і на тілі.

ЛИСТ ДО "СКОБА"

До Шановного Журналу "С к о б".

Я була дуже рада, коли дістала журнал "Скоб". Бо я все мрію, аби стати "лисичкою" Українського Пласту".

Я сама родом з Волині. Мені 10 років. Я хожу до французької школи, а по четвергах мене учить української науки пан Дорожинський. І коли бувають у Громаді свята, я кажу вірші та співаю з Миколою Вонархом пісні по-українськи.

А як прийде літо, то я буду ходити в Альпи на гори гуляти та все буду думати, що я є лисичка Українського Пласту".

Скоб всім українським вояцям і лисичкам!

Гренобль, 22 лютого 1937.

Олена КАНИСЬКА.

Микола Вороний.

ЗА УКРАЇНУ

За Україну!
З огнем завзяття
Рушаймо, браття,
Всі вперед!

Слушний час
Кличе нас -
Ну-ж бо враз
Сповнять сьятий наказ!

За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За Народ!

О, Україно!
О, рідна Ненько!
Тобі вірненько
Присягнем

Серця кров
І любов -
Все Тобі
Віддати в боротьбі!

За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За Народ!

Вперед-же, брeття!
Наш прапор має,
І сонце сяє
Нам в очах!

Дружний тиск,
Зброї блиск,
В серці гнів,
І з ним свобідний спів:

За Україну,
За її долю,
За честь і волю,
За Народ!

ПОДАРУНОК АНДРІЙКОВІ

-Ось іди до хати, тато тобі якусь несподіванку приніс! -
сказала Андрійкові мама, коли він повернувся із школи.

Може сусіди подарували те чорне котеня, а може якась книж-
ка... - подумав Андрійко. - А може... - І Андрійкові спалахнули з
радості очі, коли він подумав, що то ще могло бути...

І справді. Жовто-зеленого кольору, гарненько складене, ле-
жало воно на столі в кімнаті - шатро, правдиве шатро, на яке так
довго вже чекає і про яке мріє Андрійко ще з зими.

Кинувся Андрійко шатро розгортати, оглянув його і потім
підбіг до тата, обняв і скрикнув:

-Яке-ж воно, тату, чудове!

Шатро було справді гарне. З добротного матеріалу, з двох
полотнищ, воно було разом з тим практичне і зручне.

-А як-же його ставити, тату?

-От зараз тобі покажу. Розклади обидва полотнища і добре
загни їх на всі гудзики, а потім нарубай кілочків, ось таких, щоб

були сантиметрів по п'ятнадцять довгі, з тоншого кінця мусять бути загострені, а з грубого мати отаку головку, за яку зачіплявся б шнурок.

Тремтячими з радості руками виконував Андрійко все, що йому говорив тато. І хотів він усе зробити сам, цілком сам, щоб усе ліпше знати і ліпше вміти зробити. Приготовили ще відповідної довжини палицю, що на ній шатро має триматися. І коли все було готове, коли Андрійко позабивав кілочки в землю в чотирьох кутах та напнув полотнища вгорі на палицю, - перед ним стояла здійсненою його давня мрія. Він побачив перед собою справжнє шатро. Яка-ж це була радість і велика приємність!

- Дивися, тату, вже готове, вже маю напнуте шатро!

- Ні, не готове, сину! Ось, дивись: кілочки треба забивати трохи скісно, ніби під шатро, щоб краще тримали. Те-ж посередині кожного полотнища треба забити ще по кілочку, там, де є шнурочки для цього - шатро буде ліпше триматися. А палицю, що на неї напинаємо полотнища, треба виміряти дуже точно, щоб полотнища були напнуті туго.

- А вони не порвуться, коли їх туго напнути?

- Не бійся, вони дуже міцні. А от ще хоч би пішов дощ, то ти тоді побачив би, що тільки дуже добре і зовсім рівно напнуте шатро не пропускає води, коли до нього ззовні або зсередини щось не доторкається. Тому шатро завжди треба напинати дуже добре. А ще треба довкола шатра викопати рівчачок, так, щоб дощова вода з шатра спадала до того рівчачку. З одного боку треба рівчачок продовжити далі од шатра, щоб ним вода відбігала геть. Розумієш?

- Розумію, тату! І як це все чудово! Це-ж, мабуть, у таких шатрах і козаки колись таборували, що ти мені розказував...

- Тільки козацькі шатра були великі і звалися "намети". Козаки вміли їх миттю ставити, навіть уночі, без світла, а ще скоріше вміли їх зняти. І ти, сину, мусиш так само навчитись по-козацьки з шатром поводитись.

- Добре, тату, я навчуся скоро шатро ставити і скоро його складати.

- Тільки пам'ятай, що мокрі полотнища перед тим, як їх складати, треба добре висушити, а тоді вже складати. Ось так...

І тато показав Андрійкові, як треба складати полотнища. Лежали вони знову перед ним такими, якими побачив він їх на столі, коли вбіг до кімнати.

Андрійкові хотілося ще багато розпитати у тата про шатро, а головне, коли він уже піде до пластового табору, про який він уже давно чує. Він ще не знає, коли той табір буде і де, але для нього було безсумнівне, що як тільки скінчиться школа, то до табору він тепер уже буде готуватися, що він до табору піде. Він уже має пластове убрання. Тепер дістає і шатро. Його мрія - таборугання - наближалася до скорого здійснення.

Андрійко був щасливий.

Н.К.

Вправа для пластунів:

1. Намалюй кілочок до шатра. Не забудь зробити головку так, щоб той кілочок добре тримав шнурок.
2. Як треба напинати шатро?
3. Як треба робити різачок навколо шатра?
4. Як треба складати полотнища?
5. Намалюй шатро і окремі полотнища.
6. Чому Андрійко був щасливий?

ЗАБОРОНА "СКОБА" В ПОЛЬЩІ

Довідуємось, що наш журнал "Скоб" заборонено в Польщі. Таким чином одрізненими від нас являються перед усім тй с я ч і української молоді - дітей українських емігрантів з Великої України, для яких наш журнал головно і видається.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ НА ЗАКАРПАТТІ.

Український Пласт на Закарпатті відсвяткував в Ужгороді на весні цього року п'ятнадцятиліття свого існування. З кількох не-

величких відділів пластунів у містах Ужгород, Мукачєво, Берегово, Великий Бичків та ін. розвиває тепер там Пласт у велику пластову організацію. І вже нема на Закарпатті міста, де не було б пластового куріня, і навіть у більшості сел існують пластові гуртки.

В травні місяці відбулося велике пластоге свято в селі Бедевлі. На це свято приїхали або прийшли пішки пластуни з Хусту, Буштину, Тячеві, Тересви, Бичкова. Пласт на Закарпатті користується загальними симпатіями, то-ж не дивно, що на тому святі було дуже багато гостей, між якими замітні були й селяни з околиць Бедевлі.

Свято почалося святочною затрою, другого дня було посвячення пластових прапорів та зложення пластової обітниці. Потім пластові провідники іспитували пластунів з різних пластових уміlostей.

На службі Божій співали самі пластуни, бо на Закарпатті кожний пластовий курінь - то одночасово і хор, і група танцюристів. Потім учасники свята влаштували маніфестаційний похід селом. Свято це залишило по собі сильне й велике вражіння у всіх, хто був на ньому присутнім.

В біжучому жовтні місяці наш закарпатський пласт взяв те-ж дуже чисельну участь на святі "Просвіти" в Ужгороді, на якому з усіх кінців Закарпаття було кілька тисяч пластунів.

ТАБОР НАСТУПНОГО РОКУ

Пластова Референтура вже тепер робить заходи для влаштування кількох пластових таборів для нашої молоді наступного року. Для старших проектується один табір з далеким виїздом. Важно, щоб у такому таборі взяло участь можливо більше нашого юнацтва. Але до такого табору протягом зими треба належно приготувитися.

Треба, щоб пластуни й пластунки вміли можливо ліпше різні пластові уміlostі, щоб мали що показати перед іншими. Треба, щоб усі пластуни й пластунки вміли можливо більше українських танців, українських пісень та могли б навіть заграти якусь пластову п'єску. Треба, щоб не лише дівчата, а й хлопці мали українські убрання.

Крім того, треба кожному пластунові й кожній пластунці придбати за зиму пластові черевики/високі/, хто ще не має - пласто-ве убрання, мандрівницький мішок. Треба, щоб уже тепер кожний пластун і кожна пластунка дбали про економність, щоб мати гроші на той табір, яких треба буде мати од 300 до 400 франків кожному.

ПЛАСТОВІ ПІСНІ

I.

Сонце низенько,
Вечір близенько,
Упали роси
На трав покоси,
Мрії в серденько...

Захід агасає, виходять зорі,
Ярко палає,
Зір досягає
Ватра в таборі.

На небо синє
Князь місяць плине,
Думка юнацька
Сміло зненацька
Ще вище лине.

II.

Ой, ходила дівчинонька беріжком,
Заганяла качурика батіжком.
Іди, іди, качурику, сам пасти,
Гей, бо я вже записана у Пласті.

Пливе, пливе білий качур по воді,
А вже наша пластуночка у ряді.
Пасе, пасе білий качур на горі,
А вже наша пластуночка в таборі.

ЯКІ КНИЖКИ ТРЕБА ПРОЧИТАТИ ПЛАСТУНАМ

Цей список книжок буде продовжено в дальших числах "Скоба".
ВШП Батьків і Навчителів проситься набути ці книги для своїх дітей.

1. І. Федів і Злотополець.	СИН УКРАЇНИ
2. Кашенко.	БОРЦІ ЗА МРІЇ
3. - -	ПІД КОРСУНЕМ
4. - -	МАНДРІВКА НА ДНІПРОВІ ПОРОГИ
5. - -	НАД КОДАЦЬКИМ ПОРОГОМ
6. Андрій Чайковський.	ДО СЛАВИ
7. - -	КОЗАЦЬКА ПОМСТА
8. Микола Гоголь	ТАРАС БУЛЬБА
9. Вячеслав Будзиновський.	ПЛАСТУН
10. Р. Кіплінг.	ВРАТИ МОУГЛІ
11. Е. Сетон Томсон.	МОЇ ЗНАКОМІ
12. - -	ДУХ ЛІСУ
13. Борис Грінченко.	ОЛЕСЯ

Рекомендується всім пластунам місячний журнал для молоді
"На сліді". Адреса редакції того журналу: Львів, вул. Чарнець-
кого, 26. Цілірочна передплата коштує 2 зол. пол., піврічна -
1 зол.

9-й ПЛАСТОВИЙ ЗАКОН ГОВОРИТЬ:

П л а с т у н /к а/ о щ а д н и й /н а/

Тому кожний пластун і кожна пластунка мусять мати вдома скар-
боньку або на пошті ощадностеву книжку. Коли робиш ощадности,
пам'ятай, що пластун ощадний, але не скупий.

К о ж н и й п л а с т о в и й г у р т о к

мусить дбати про те, щоб його скарбниця була в повному порядку,
тоб-то, щоб усі пластуні й пластунки акуратно щомісяця вносили
встановлений членський внесок, наприклад, 1 франк у Франції.

П О Д Я К А

Генеральна Рада Союзу УЕО у Франції ухвалила просити прийняти подяку ВШПані Нат. Козицьку, голову Товариства "Український Пласт" у Празі, і ВШПана Ст. Сірополжа з Праги, що провів пластовий табір у Шалеті, за їх цінну поміч українському пластові у Франції.

Крім того, Пані Н. Козицьку просимо прийняти глибоку подяку за подароване для табору шатро.

УКРАЇНСЬКИЙ ПЛАСТ У ФРАНЦІЇ І УКРАЇНСЬКА ПРЕСА

Про пластову організацію у Франції і про журнал "Скоб" поділи прихильні замітки і статті такі українські журнали й газети, як "Тризуб" у Парижі, "Сокільські Вісти" у Львові, "Час" у Чернівцях, "Український Тиждень" у Празі.

ІЗ-ий ЧЕРГОВИЙ З'їЗД СОЮЗУ УЕО У ФРАНЦІЇ ПРО ПЛАСТ

ІЗ-ий черговий з'їзд Союзу Українських Емігрантських Організацій у Франції, що відбувся 14-15 серпня с.р., прийняв таку ухвалу у справі Пласту:

"З'їзд закликає всі Громади Союзу закласти Український Пласт для своїх дітей".

Треба сподіватись, що подібним способом відгукнеться на заклик про заснування Пласту для своїх дітей і українська еміграція по інших країнах свого розселення.

Всі необхідні вказівки й поради в разі потреби Пластової Референтури охоче уділить.

З по-за Франції першою відгукнулася на появу журналу "Скоб" наша еміграція в Румунії, повідомляючи, що і в тій країні робляться приготування для закладення Пласту.

Дуже тішимося з цього приводу і чекаємо на дальшу радісну відомість про те, що Пласт в Румунії вже засновано.

ЛИСТУВАННЯ МОЛОДІ

Листування може зробити дуже велику прислугу для зближення між собою нашої молоді, розкиданої по різних місцевостях і по різних країнах. А молоді нашій знатися треба як найближче, щоб її організація - Пласт - була як можна більше сильнішою.

Молоді душі хотять пізнати все, хотять у своїй цікавості охопити увесь світ. Тим більше молодь рветься охопити свій, світ, світ український. І це охоплення українського світу нашим молодим поколінням, - що являється широкою і дуже важливою темою, якої на цьому місці не будемо, однак зачіпати, - добре те-ж почати і з усталення зв'язків між собою, з такою-ж молоддю, що прагне як би з'єднання душевного із собі рівними і собі подібними.

Юні душі розположені до дружби і товарискости. Таке листування, яке пропонуємо, дасть молоді українську дружбу та українських товаришів навіть у місцях далеко положених. І ці дружні відносини можуть залишитися потім на ціле життя зв'язуючим цементом для дорослих українських одиниць.

Хай кореспондент один пластовий гурток із другим, скажімо, шалетські гуртки з ліонським, окремі пластуни між собою, школа з школою, як рівно-ж і з нашим журналом. Певно, наша молодь хоче знати, як живуть їх українські товариші десь у Китаю, на Балканах чи в Америці. Нарешті нашим пластунам дуже цікаво було б знати як живуть і пластують їх товариші-пластуни на Закарпатті. Так само й ті із Закарпаття радо пізнали б своїх товаришів хоч би й у Франції.

Не завжди молодь, можливо, знає, як взятися до такого листування. Батьки їм у такому випадку придуть на поміч. А редакція "Скоба" радо всім у тому листуванні послужить своїм посередництвом.

На цьому місці не можна не відзначити почин, який дає в листуванні маля "лисиця" Оленка Каниська з Гренобля. За її лист до "Скоба", який читачі знайдуть в цьому числі нашого журналу, посилємо Оленці сердечну подяку.

КОЖНИЙ ПЛАСТОВИЙ ГУРТOK

ч е з а б у д ь

добре вести гуртковоу книжку, до якої мусить бути записано все, що торкається життя Гуртка і його праці.

ДО ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ У ФРАНЦІЇ

Пластова Референтура не подає більше в "Скобі" пластового матеріалу, який треба перейти з дітьми. При кожній школі є тепер комплект пластових книжок, в яких можна знайти всі потрібні вказівки.

Для тих вовченят і лисичок, які мають уже першу зірку, те, що вони мають пройти на другу зірку, вказано в брошурі Л. Бачинського - "Вовченята й лисички". Те, що треба вміти для першого пластового іспиту, з'ясовано в книжці В. Кархута - "Перша проба пластуна".

ПЛАСТОВІ ЛИСТІВКИ

Серія з 4-х штук, видання Товариства "Український Пласт" у Празі

до набуття в Пластовій Референтурі за 4 франка за серію.

КОМПЛЕКТ ФОТОГРАФІЙ

з пластового табору в Шалеті

8 штук, розміру листівок, висилається Пластовою Референтурою за 12 франків

За це число "Скоба" проситься надіслати до Пластової Референтури 3 франка поштовими марками для покриття видатків на його видання